

(G)een feestjaar voor mensenrechten!

Toen ik in november j.l. verkozen werd als nieuwe voorzitter van de Liga voor Mensenrechten werd me voortdurend gevraagd of ik me wel bewust was van de taak die op me wachtte. De Liga voor Mensenrechten leiden in een periode waarin quasi dagelijks nieuwe wetgeving opduikt die onze grondrechten inperkt, waarin de overheid niet aarzelt om mensen terug te sturen naar hun land van herkomst zonder na te gaan of dat kan zonder een risico op schending van artikel 3 van het EVRM, waarin lokale besturen en private ondernemingen maatregelen nemen die onze privacy schenden en waarin de rechterlijke macht de mensenrechten 'de speeltuin van de advocaten' noemt.

Ik moet toegeven, ik heb even gearzeld. Zou het mij lukken om in de voetsporen te treden van illustere voorgangers zoals Jos Vander Velpen, Paul Pataer, Willem De Beuckelaere of André De Becker? Zou het mij lukken om de Liga verder te ontplooiën als dé waakhond voor de mensenrechten, als kenniscentrum en autoriteit op dit vlak? Enkele maanden later blijft er gelukkig van deze twijfel niets meer over. Wie nu denkt dat mijn verkiezing me naar het hoofd geschoten is kan ik meteen geruststellen. Daar heeft het niets mee te maken. Mijn optimisme komt enkel en alleen voort uit wat ik de voorbije weken heb zien gebeuren. En dat was heel wat.

Om te beginnen was er het onverwacht hevige protest tegen het wetsontwerp op de woonstbetredingen. Waar aanvankelijk voorgehouden werd dat dit ontwerp een verbetering betekende van de rechten van mensen zonder geldige verblijfsvergunning, kwam gelukkig net op tijd het inzicht dat de voorziene tussenkomst van de onderzoeksrechter slechts een schaamlapje was. Onder druk van oppositie en meerderheid besliste premier Michel de zaak naar zich toe te trekken om een voor iedereen aanvaardbare oplossing te vinden.

Hetzelfde deed zich voor in wat ondertussen de 'Soedankwestie' genoemd kan worden. Nadat het Tahrir-instituut melding maakte van foltering van enkele teruggestuurde Soedanezen trok de premier ook deze zaak naar zich toe en beval hij het CGVS een onderzoek te doen. De aanbevelingen die het CGVS aan dit onderzoek koppelde zijn niet mis te verstaan: er kan geen enkele Soedanees teruggestuurd worden naar Soedan "tenzij er voor elke persoon vooraf ten gronde is nagegaan of de betrokken persoon al dan niet een nood aan bescherming heeft". In één moeite voegde het CGVS hier nog aan toe dat deze toetsing ook noodzakelijk is in de gevallen waar de betrokkene geen asielaanvraag heeft ingediend, dat het resultaat van het onderzoek moet vevat worden in een gemotiveerde beslissing én dat daartegen een effectief rechtsmiddel moet kunnen aangewend worden...

Ook op het vlak van de bescherming van onze privacy kwam erg goed nieuws. Nog voor de inwerkingtreding van de Algemene Verordening Gegevensbescherming besloot de Brusselse rechtbank van eerste aanleg de vordering die de Privacycommissie had ingesteld tegen Facebook volledig toe te kennen. De rechter veroordeelde Facebook te stoppen met het volgen en registreren van het internetgebruik van personen die surfen vanuit België zolang Facebook haar beleid niet in overeenstemming brengt met de Belgische wetgeving. Facebook moet bovendien alle onwettig verkregen gegevens vernietigen. Dit alles onder straffe van een dwangsom van 250.000 euro per dag. Uiteraard kondigde Facebook aan beroep te zullen aantekenen, maar met deze veroordeling sloot de Belgische rechtspraak toch mooi aan bij de eerder gevelde vonnissen van andere Europese rechtbanken.

Allemaal goed nieuws, maar uiteraard is hiermee lang nog niet alles opgelost. Met de bouw van een nieuw 'gesloten centrum voor illegalen' ziet het er naar uit dat heel binnenkort kinderen zonder wettig verblijf opnieuw zullen opgesloten worden. Gedetineerden worden nog steeds opgesloten in mensenwaardige omstandigheden, kinderen in moeilijkheden krijgen nog altijd niet de opvang waar ze nood aan hebben, het recht op werk wordt ingevuld met flexi-jobs en het recht op staken wordt verder beknot door de regeling m.b.t. de minimale dienstverlening. De lijst met mensenrechtenschendingen blijft indrukwekkend.

Met de gemeentelijke – en provinciale verkiezingen, de regionale, federale én Europese verkiezingen in zicht zal er weldra weer heel wat stoere taal te horen zijn. Vermoedelijk zal verder ingegaan worden op het idee dat we verplicht zijn heel wat van onze vrijheid op te geven in ruil voor de zo noodzakelijke veiligheid. Ik zie het als de taak van de Liga om hier tegen in te gaan en de politici duidelijk te maken dat onze veiligheid net verhoogd wordt door meer in te zetten op mensenrechten. Het is onze taak om de kiezers er op te wijzen dat respect voor mensenrechten leidt tot respect voor iedereen.

Voorzitter mogen zijn van de Liga voor Mensenrechten in zo'n boeiende tijden, waarin zowel de 70e verjaardag van de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens als de 40e verjaardag van de Liga gevierd worden is dan ook een hele eer, een eer die ik zeer dankbaar aanvaard.

Kati Verstrepen*

* Kati Verstrepen is advocate en voorzitter van de Liga voor Mensenrechten.